

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 159/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Trokanom, Májkova 3, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11, čl. 26 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 CoKR/83/2014 z 29. mája 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11, čl. 26 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) sp. zn. 2 CoKR 83/2014 z 29. mája 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) v konkurznej veci úpadcu Refim s. r. o v konkurze, Bratislava (ďalej len „úpadca“), uznesením sp. zn. 4 K 20/2013 z 1. apríla 2014 odvolal sťažovateľku z funkcie správcu úpadcu a uložil jej vykonávať činnosti súvisiace s výkonom funkcie správcu, najmä činnosti týkajúce sa správy a ochrany majetku, ktorý podlieha konkurzu až do ustanovenia nového správcu.

Sťažovateľka sa proti označenému uzneseniu okresného súdu odvolala. Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne.

Podľa sťažovateľky okresný súd a následne krajský súd vychádzali z nedostatočne (neúplne) zisteného skutkového stavu a z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktoré sa týkali platnosti a účinnosti speňaženia majetku úpadcu. K rozhodnutiu o odvolaní sťažovateľky došlo podľa jej názoru *„bez náležitého preskúmania... relevantných právnych úkonov správcu, ktorý by konajúcim súdom poskytol v danom prípade iný podklad pre rozhodnutie vo veci“*.

Sťažovateľka je toho názoru, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu podobne ako odôvodnenie uznesenia prvostupňového súdu nespĺňa náležitosti § 157 ods. 2

Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), a preto je z toho dôvodu nepreskúmateľné, od čoho odvíja aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, *„nakoľko nedostatky odôvodnenia rozhodnutia je možné považovať za postup súdu, ktorým bolo účastníkovi odňaté konať pred súdom, kvalifikovane uplatňovať a brániť svoje práva a súčasne zatažuje konanie tzv. inou vadou“*.

Z napadnutého uznesenia krajského súdu podobne ako z rozhodnutia prvostupňového súdu nie je sťažovateľke zrejmé, *„ako dospel súd k skutkovému zisteniu, že správca speňažil majetok ešte pred podaním žiadosti o uloženie záväzného pokynu, aký bol konkrétny právny dôvod odvolania správcu z funkcie a potvrdenia rozhodnutia súdu 1. stupňa, či a z akých zákonom predpokladaných dôvodov bol súd oprávnený správcu z funkcie odvolať na základe údajného závažného porušenia len jednej povinnosti, a to bez rešpektovania obligatórneho osobitným zákonom stanoveného postupu“*.

Žiaden zo súdov neuviedol konkrétne ustanovenie zákona, ktoré by umožňovalo jednoznačne možnosť odvolať správcu bez vypočutia alebo vyžiadania stanoviska záložného veriteľa, ani dôvod pre vyslovenie právneho názoru v samotnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, že stanovisko zabezpečeného veriteľa nie je pre súd záväzné, že má pre súd len informatívny charakter, a preto si ho súd nemusí žiadať.

Rovnako nepreskúmal splnené podmienky speňaženia majetku aj bez uloženia záväzného pokynu.“

Sťažovateľka zastáva názor, že napadnuté uznesenie krajského súdu neobsahuje, aký argument považoval súd za rozhodujúci pre odvolanie správcu bez splnenia zákonných náležitostí a ako sa s ním v súlade s § 157 ods. 2 OSP vysporiadal. Pritom podľa názoru sťažovateľky nie je *„možné zamieňať stručnosť odôvodnenia, ktorá nevyklučuje, že rozhodnutie má všetky náležitosti a vysporiadava sa s celým rozsahom argumentácie, s rozhodnutím nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov a náležitostí vyžadovaných procesným predpisom“*.

Odvolací súd podľa sťažovateľky „iba prevzal v plnom rozsahu zdôvodnenie 1. st. súdu bez toho, aby neposúdil, či uplatnenie tejto právomoci odvolať správcu v zmysle § 42 ods. 1 ZoKR konkurzným súdom je v súlade so zákonom, teda či dôvody vymedzené konkurzným súdom opodstatňujú záver o zbavení správcu funkcie“.

Krajský súd sa podľa sťažovateľky „nevysporiadal s navrhnutými dôkazmi, ktoré by mali podstatný význam a dostatočne by objasnili skutkový stav a právny základ rozhodnutia (zistenie postoja zabezpečeného veriteľa, zváženie miery údajného porušenia jednej povinnosti správcu s ohľadom na účel konkurzného konania) a vedome sa stotožnil s nezákonným a neústavným postupom pri odvolaní správcu z funkcie!

Súd nerešpektoval nevyhnutnosť splnenia zákonom ustanovených náležitostí umožňujúcich odvolanie správcu z funkcie.“.

Odvolací súd podľa sťažovateľky pochybil aj tým, že „neprihliadol na nepreskúmateľnosť napadnutého prvostupňového rozhodnutia. Takéto rozhodnutie nie je možné v odvolacom konaní preskúmať ani pri prevedení dokazovania odvolacím súdom a jedinou možnosťou nápravy takejto vady je zrušiť rozhodnutie súdu 1. st. ktoré nerešpektovalo zásady uvedené v cit. ust. § 157 a § 132 O. s. p. a pokiaľ tak neurobil, zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Naviac odvolací súd svoje rozhodnutie taktiež nezdôvodnil dôsledne, nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov pritom vychádzal a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil, prečo nevykonal aj ďalšie navrhnuté dôkazy (napr. stanovisko zabezpečeného veriteľa).“.

V konečnom dôsledku vydanie napadnutého uznesenia krajského súdu (ako aj prvostupňového súdu) bolo podľa sťažovateľky „odmietnutím spravodlivosti a nie len porušením práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ale aj základného práva

sťažovateľa zastávať, vykonávať a uskutočňovať povolanie a hospodársku činnosť (funkciu správcu konkurznej podstaty), a zároveň právo vlastníť majetok“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd Bratislava Uznesením sp. zn. 2 CoKR/83/2014-335 zo dňa 29. 5. 2014 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1, Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb., ako aj podľa Čl. 36 ods. 1 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. v spojení s Čl. 20 ods. 1, 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. a Čl. 11, Čl. 26 ods. 1 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb..

2. Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2 CoKR/83/2014-335 zo dňa 29. 5. 2014 sa zrušuje a vec sa vracia súdu na ďalšie konanie.

3. Krajský súd Bratislava je povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu finančné zadosťučinenie v sume 4 728,95 Eur (náhrada nákladov speňaženia všeobecnej podstaty a odmena z výťažku v zmysle § 13 ods. 2, § 20 vyhl. 665/2005 Z. z.).

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia...“

Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto treba považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej

by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, I. ÚS 140/03).

II.1 K namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Uplatnenie toho práva je podmienené splnením príslušných zákonných podmienok v zmysle čl. 46 ods. 1 a čl. 51 ústavy.

Článok 46 ods. 1 zakotvuje právo na súdnu a inú právnu ochranu. Právo na súdnu ochranu ako zásada výkonu súdnictva znamená, že každý, koho právo je ohrozené, dotknuté či porušené, môže sa obrátiť so žiadosťou o nápravu na nestranný a nezávislý súd. V čl. 46 ods. 4 ústavy sa *expressis verbis* zakotvuje právo na súdnu ochranu s tým, že „podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon“. Zákonmi upravujúcimi podrobnosti o súdnej ochrane sú jednak zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a jednak procesné predpisy, ako napr. Občiansky súdny poriadok (PL. ÚS 38/99).

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia plynú (PL. ÚS 21/00).

Podstatou základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy je podľa ústavného súdu (PL. ÚS 22/06) poskytnutie ochrany hmotnému právu účastníka súdneho konania. Rešpektujúc túto podstatu z uvedeného ústavného článku ústavný súd vyvodzuje prísny zákaz odmietnutia spravodlivosti (denegationis iustitiae). Zákaz odmietnutia spravodlivosti v podobe príkazu rozhodnúť o uplatnenom hmotnom práve účastníka súdneho konania má svoj základ v požiadavke na poskytnutie účinnej ochrany uplatnenému právu. Povinnosť „rozhodnúť“ znamená vo väčšine prípadov formulovať autoritatívnym spôsobom záväzný názor konajúceho súdu o predmete konkrétneho konania, čo sa prejavuje vo výroku súdneho rozhodnutia ako individuálneho právneho aktu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch... Článok 6 ods. 1 dohovoru upravuje právo na spravodlivý súdny proces (spravodlivé konanie pred súdom).

Ústavný súd už konštatoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. právo na spravodlivý proces sa nezaručuje iba čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale je implikované aj v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a to v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 71/97, III. ÚS 53/09). Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu medzi základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 dohovoru nie je zásadná odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich porušenie skúma spoločne.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dochádza vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho

práva na nezávislom a nestrannom súde, ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (m. m. I. ÚS 35/98, II. ÚS 81/01, III. ÚS 53/09). Účelom práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Právo na súdnu ochranu v zmysle dohovoru a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva chápané ako právo na spravodlivý proces je vykladané od prípadu *Golder v. Spojené kráľovstvo* (rozhodnutie z 21. februára 1975) ako právo na prístup k súdu, právo na súd určitej kvality so zárukami jeho nezávislosti a nestrannosti a právo na spravodlivé súdne konanie. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v konaní. Takýmto predpisom je aj Občiansky súdny poriadok.

Zásadná námietka sťažovateľky sa odvíja od tvrdenia, že krajský súd v napadnutom uznesení nesprávne interpretoval ustanovenie § 42 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), ktorý znie: „Súd aj bez návrhu odvolá správcu, ak opakovane alebo závažne porušil povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo osobitným predpisom alebo mu vo výkone funkcie bráni zákonná prekážka; zákonnou prekážkou sa rozumie aj vylúčenie správcu podľa osobitného predpisu. Pred odvolaním správcu počas konkurzu súd vypočuje členov veriteľského výboru a aspoň troch zabezpečených veriteľov s najvyšším počtom hlasov počítaných podľa zistenej sumy ich zistených zabezpečených pohľadávok.“

Podľa právneho názoru sťažovateľky predmetné ustanovenie zákona o konkurze a reštrukturalizácii je potrebné vykladať tak, že súd má možnosť odvolať správcu „... *len na základe dvoch a viac závažných porušení povinností, nie jednej...*“. Okrem sťažovateľkou namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, keď krajský súd nesprávne

interpretoval právnu normu, k porušeniu v sťažnosti označených základných práv sťažovateľky malo zo strany krajského súdu rovnako dôjsť aj nesprávnou aplikáciou príslušnej normy na „daný nesprávne zistený skutkový stav“.

Podľa sťažovateľky: *„Súd nesprávne aplikoval § 42 ods. 1 druhá veta ZoKR, keď v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že stanovisko zabezpečeného veriteľa by prichádzalo do úvahy len vtedy, ak by išlo o majetok, ktorý tvorí oddelenú podstatu.“* Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza, že: *V dotknutom ustanovení sa však o oddelenej podstate nič neuvádza. Zákonodarca ustanovil, že súd má pred odvolaním správcu z funkcie vypočúť aspoň troch zabezpečených veriteľov. Súd si túto povinnosť uloženú zákonom nesplnil – zabezpečeného veriteľa nevypočul. Súd v tomto prípade procesne pochybil, a preto považujeme napadnuté rozhodnutie za nezákonné.“* Podľa sťažovateľky *„Nie je podstatné, či existuje alebo neexistuje oddelená podstata v tomto konkurznom, ale podstatné je to, že existuje zabezpečený veriteľ, ktorého mal súd vypočúť.“* Nevypočutie zabezpečeného veriteľa malo podľa sťažovateľky mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Sťažovateľka napokon konštatuje, že *„Tým, že krajský súd vôbec nezistoval skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci, napriek tomu, že ich správca navrhoval a tvrdil, vznikla v konaní iná vada.“*

Sťažovateľka namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie aj tým, že odôvodnenie napadnutého uznesenia odvolacieho súdu podobne, ako aj odôvodnenie uznesenia prvostupňového súdu nespĺňa náležitosti ustanovenia § 157 ods. 2 OSP, a z tohto dôvodu je nepreskúmateľné. Podľa sťažovateľky *„Z rozhodnutia odvolacieho súdu podobne ako z rozhodnutia prvostupňového súdu, nie je zrejmé, ako dospel súd k skutkovému zisteniu, že správca speňažil majetok ešte pred podaním žiadosti o uloženie záväzného pokynu, aký bol konkrétny právny dôvod odvolania z funkcie a potvrdenia rozhodnutia súdu 1. stupňa, či a z akých zákonom predpokladaných dôvodov bol súd oprávnený správcu z funkcie odvolať na základe*

závažného porušenia len jednej povinnosti, a to bez rešpektovania obligatórneho osobitným zákonom stanoveného postupu.“. Sťažovateľka dodáva, že „Žiaden zo súdov neuviedol konkrétne ustanovenie zákona, ktoré by umožňovalo jednoznačne možnosť odvolať správcu bez vypočutia alebo vyžiadania stanoviska záložného veriteľa, ani dôvod pre vyslovenie právneho názoru v samotnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, že stanovisko zabezpečeného veriteľa nie je pre súd záväzná, že má len informatívny charakter, a preto si ho súd nemusí žiadať. Rovnako nepreskúmal splnené podmienky speňazenia majetku aj bez uloženia záväzného pokynu.“.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že odvolací súd v napadnutom uznesení neposúdil, či uplatnenie právomocí konkurzného súdu odvolať správcu je v súlade so zákonom, teda či dôvody vymedzené konkurzným súdom opodstatňujú záver o zbavení správcu funkcie, ale iba v plnom rozsahu prevzal odôvodnenie súdu prvého stupňa.

Podľa sťažovateľky neboli naplnené náležitosti a podmienky na jej odvolanie z funkcie správcu. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu považuje za zjavne neodôvodnené, nelogické a arbitrárne, prijaté na základe nezákonných (šikanózných) dôvodov. Sťažovateľka konštatuje: *„V tomto prípade možno hovoriť o arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu konkurzným a odvolacím súdom, pretože sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušného ustanovenia, že zásadne poprel jeho účel a význam.“* Podľa jej názoru *„Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.“*. Podľa sťažovateľky sa odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia *„... nevysporiadal ani s ďalšími námietkami odvolaného správcu, keď nevysvetlil, prečo by na danú situáciu nemohol vzťahovať postup v zmysle vykonania neodkladného úkonu podľa § 78 ods. 7 ZoKR a § 91 ods. 3 ZoKR (majetok bezprostredne ohrozený skazou, zničením alebo iným podstatným znehodnotením možno predať bez pokynu príslušného orgánu aj bez rozhodnutia súdu)“*.

Podľa sťažovateľky odvolací súd napokon pochybil aj tým, že „neprihliadol na nepreskúmateľnosť napadnutého prvostupňového rozhodnutia. Takéto rozhodnutie nie je možné v odvolacom konaní preskúmať ani pri prevedení dokazovania odvolacím súdom a jedinou možnosťou nápravy takejto vady je zrušiť rozhodnutie súdu 1. st., ktoré nerešpektovalo zásady uvedené v cit. ust. § 157 a § 132 O. s. p. a pokiaľ tak neurobil, zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.“. Odvolací súd pritom podľa sťažovateľky taktiež nezdôvodnil napadnuté uznesenie dôsledne, keď „... nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov pritom vychádzal a akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil, prečo nevykonal aj ďalšie navrhnuté dôkazy (napr. stanovisko zabezpečeného veriteľa)“. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že uvedené nedostatky napadnutého uznesenia odvolacieho súdu spôsobujú jeho nepreskúmateľnosť a zakladajú posúdenie postupu súdu ako postupu odnímajúceho správcovi možnosť konať pred súdom, kvalifikovane uplatňovať a brániť svoje práva.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (II. ÚS 122/05, III. ÚS 53/09) ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01). Z týchto hľadísk ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že tento súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi, ku ktorým dospel súd prvého stupňa, aj s jeho odôvodnením. Vychádzajúc z § 219 ods. 2 OSP sa krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia obmedzil len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu ho doplnil o ďalšie dôvody.

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd konštatoval, že *„Súd prvého stupňa dospel k záveru, že správca síce predmetnou žiadosťou požiadal súd o uloženie záväzného pokynu, majetok zapísaný v súpise úpadcu však svojvoľne bez samotného uloženia záväzného pokynu speňažil a návrhom zo dňa 14. 01. 2014, ktorý bol súdu doručený dňa 16. 01. 2014, požiadal súd o dodatočné odsúhlasenie speňaženia majetku. Súd poukázal na ust. § 91 ods. 2 ZKR, podľa ktorého účelom speňažovania majetku podliehajúceho konkurzu je síce získať čo najvyšší výťažok, v čo najkratšom čase, a s vynaložením čo najnižších nákladov, proces speňažovania sa však musí uskutočňovať v súlade s pravidlami speňažovania ustanovenými ZKR. Jedným z takýchto pravidiel je podľa ust. § 84 ods. 1 ZKR povinnosť správcu vo veciach, v ktorých je príslušný orgán oprávnený uložiť správcovi záväzný pokyn, požiadať príslušný orgán o uloženie pokynu, ako postupovať pred tým, ako urobí prvý úkon v tejto veci. V týchto veciach môže správca urobiť prvé právne úkony, až keď príslušný orgán uloží správcovi pokyn, ako postupovať alebo až*

keď súd rozhodne, ako postupovať. V konkurze na majetok úpadcu správca síce požiadal súd ako príslušný orgán o uloženie záväzného pokynu, avšak nie k prvým právnym úkonom smerujúcim k speňaženiu majetku, ale dokonca k samotnému speňaženiu pristúpil v čase, kedy mu záväzný pokyn nebol zo strany príslušného orgánu ešte uložený.“.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že „... správca závažne porušil zákonnú povinnosť uvedenú v § 84 ods. 1 ZKR, a to povinnosť urobiť prvý právny úkon vo veci, v ktorej sa vyžaduje súhlas príslušného orgánu, teda vo veci speňaženia majetku zapísaného do súpisu majetku úpadcu, až po uložení záväzného pokynu príslušným orgánom. Napriek tejto zákonnej povinnosti správca svojvoľne bez predchádzajúceho uloženia záväzného pokynu príslušným orgánom speňažil majetok zapísaný v súpise majetku úpadcu. Zdôraznil, že správca k priamemu predaju majetku pristúpil dňa 02. 12. 2013 a dňa 04. 12. 2013, čo zakladá prinajmenšom pochybnosť o tom, že k prvým úkonom smerujúcim k speňaženiu majetku došlo zo strany správcu ešte v čase pred podaním žiadosti o uloženie záväzného pokynu príslušnému orgánu.“.

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd ďalej uviedol: „Správca síce svoje konanie spočívajúce v speňažení majetku bez udelenia súhlasu príslušného orgánu odôvodňoval tým, že záujemca ponúkal odkúpenie majetku bez zbytočného odkladu, najneskôr do konca roka 2013, túto rozhodujúcu skutočnosť v žiadosti o uloženie pokynu súdu neuviedol. Správcom požadovaná trojdňová lehota na uloženie záväzného pokynu bola neprimerane krátka aj pre štandardne zložený veriteľský výbor, a nie to pre konkurzný súd, ktorému prináleží rozhodovať o rozsiahlej konkurznej agende. Napriek neprimerane krátkej lehote bola správcom predložená žiadosť značne všeobecná, keďže neobsahovala ani označenie konkrétneho záujemcu o kúpu majetku, či návrh kúpnej zmluvy. Súd mal za to, že pokiaľ správca vyhodnotil ponuku záujemcu ako relevantnú, mala žiadosť uvedené náležitosti obsahovať. Tiež tvrdenie správcu, že majetok bol bezprostredne ohrozený skazou, zničením alebo iným podstatným znehodnotením, zakladá dôvod na speňaženie majetku bez súhlasu príslušného orgánu v zmysle § 91 ods. 3 ZKR len vo výnimočných prípadoch, a to

v štádiu pred konaním prvej schôdze veriteľov. V čase podania žiadosti sa však konkurz na majetok úpadcu nachádzal v štádiu speňažovania po konaní prvej schôdze veriteľov, kde funkciu príslušného orgánu na účely speňažovania majetku tvoriaceho všeobecnú podstatu úpadcu zastával a naďalej zastáva súd. Správca bol teda povinný speňažovať majetok až po udelení súhlasu zo strany príslušného orgánu.

Speňaženie majetku správcom bez predchádzajúceho uloženia záväzného pokynu príslušným orgánom súd prvého stupňa kvalifikoval ako závažné porušenie povinnosti uvedenej v ust. § 84 ods. 1 ZKR, ktoré je v zmysle § 42 ods. 1 ZKR dôvodom na odvolanie správcu z jeho funkcie správcu v konkurze na majetok úpadcu.“

Prvostupňový súd vo svojom uznesení okrem porušenia povinnosti spočívajúceho v speňažení majetku správcom bez predchádzajúceho uloženia záväzného pokynu príslušným orgánom konštatoval aj závažné porušenie povinnosti ustanovenej v § 78 zákone o konkurze a reštrukturalizácii, ku ktorému malo dôjsť tým, že „Správca úpadcu má ... vedomosť o tom, že k majetku zapísanému v súpise majetku úpadcu si uplatňuje právo tretia osoba. Mal teda v súlade s ust. § 78 ZKR k majetku pripísať poznámku o spornom zápise v prospech tretej osoby a následne postupovať v súlade s ust. § 78 ZKR.“

Z dôvodu, že správca závažne porušil povinnosti ustanovené v § 84 ods. 1 a § 78 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, prvostupňový súd svojím uznesením podľa § 42 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii odvolal správcu z jeho funkcie správcu úpadcu mimo schôdze veriteľov a konštatoval, že po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia bude postupovať v súlade s ustanovením § 42 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii a bezodkladne zvolá schôdzu veriteľov na účely schválenia návrhu na nového správcu.

Krajský súd v napadnutom uznesení poukazujúc na čl. 152 ods. 4 ústavy a príslušnú judikatúru ústavného súdu konštatoval, že sťažovateľka by mohla byť poškodená na svojich právach a pripustil odvolanie proti uzneseniu prvostupňového súdu zo strany sťažovateľky,

a to aj napriek tomu, že v poučení prvostupňový súd uviedol, že proti jeho uzneseniu odvolanie prípustné nie je, poukazujúc na ustanovenie § 198 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Krajský súd preskúmal uznesenie prvostupňového súdu podľa § 212 ods. 1 OSP odvolanie správcu podľa § 214 ods. 2 OSP prerokoval bez nariadenia pojednávania a po oboznámení sa s obsahom spisu a dôvodmi odvolania dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Krajský súd sa v napadnutom uznesení stotožnil s právnymi závermi prvostupňového súdu a poukazujúc na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP zaujal stanovisko len k tým argumentom odvolateľa, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní.

Krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že *„Dňa 16. 01. 2014 správca požiadal o odsúhlasenie úkonu správcu – speňaženie majetku úpadcu, ktorý správca bez uloženia súhlasu záväzného pokynu zo strany súdu speňažil. Z tejto žiadosti vyplýva, že správca predmetný majetok speňažil 02. 12. 2013 a 04. 12. 2013. To znamená, že ho speňažil ešte pred podaním žiadosti o uloženie záväzného pokynu, ktorá bola doručená súdu dňa 06. 12. 2013.“*.

Krajský súd v napadnutom uznesení ďalej uviedol:

„Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením odvolateľa, že správca musí postupovať s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ZKR a majetok ohrozený zničením a znehodnotením sa musí snažiť speňažiť čo najvýhodnejšie, avšak povinnosťou správcu je najmä požiadať súd o uloženie pokynu ešte predtým, ako urobí prvý úkon súvisiaci s predajom. Len tým je zachovaná transparentnosť predaja majetku úpadcu.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že o uloženie záväzných pokynov je správca povinný žiadať operatívne tak, aby nedochádzalo k zbytočným prietahom v konkurze. Je povinnosťou a úlohou správcu aktívne predkladať príslušnému orgánu žiadosti o záväzné pokyny, pričom príslušné žiadosti by mal spravidla predložiť príslušnému

orgánu (v danom prípade to bol súd) až po ich predbežnom prerokovaní, aby postup bol plynulý a nedochádzalo k zbytočným rozporom medzi správcom a príslušným orgánom. Správca má tiež možnosť po vyhlásení konkurzu pri speňažovaní majetku, ktorý patrí do všeobecnej podstaty, požiadať súd o určenie, kedy sa záväzný pokyn nevyžaduje.

K tvrdeniu odvolateľa, že súd bol povinný pred odvolaním správcu vypočítať aspoň troch zabezpečených veriteľov so zistenými pohľadávkami, odvolací súd dodáva, že stanovisko zabezpečeného veriteľa by prichádzalo do úvahy len vtedy, ak by išlo o majetok, ktorý tvorí oddelenú podstatu. Príslušným orgánom pri správe a speňažovaní majetku, ktorý tvorí všeobecnú podstatu, je v danom prípade súd (nakoľko nebol zvolený veriteľský výbor). I v prípade, že by išlo o majetok, ktorý tvorí oddelenú podstatu, stanovisko zabezpečeného veriteľa nie je pre súd záväzné a má pre súd len informatívny charakter, pričom dáva súdu pred odvolávaním správcu z dôvodu porušenia jeho povinností možnosť úvahy.

Odvolací súd dáva za pravdu odvolateľovi vtom, že zákon nevyžaduje uviesť v žiadosti meno záujemcu, či predložiť návrh kúpnej zmluvy, nakoľko by takýto pokyn mohol správca použiť len jednorázovo, čím by sa porušila zásada čo najrýchlejšieho speňaženia majetku. Samotná žiadosť správcu doručená súdu dňa 06. 12. 2013 obsahuje zákonom stanovené náležitosti vyplývajúce z § 84 ods. 3 ZKR. Správca však mal podrobnejšie vysvetliť nutnosť vydania záväzného pokynu (záujemca bol len jeden a mal záujem uskutočniť kúpu len do konca roku 2013, stroje boli na voľnom priestranstve a podliehali korózii, zlý technický stav, poškodené a mimo prevádzky od roku 2008) a mal komunikovať priamo so zákonným sudcom.

V predmetnej veci súd odvolal správcu predovšetkým z dôvodu závažného porušenia povinnosti uvedenej v ust. § 42 ods. 1 a 84 ods. 1 ZKR, keď predal predmetný hnutelný majetok ešte pred podaním žiadosti o uloženie záväzného pokynu. Správca mohol predbežne zistiť záujem ohľadom kúpy majetku, avšak pristúpiť k speňaženiu mohol až vtedy, keď mu bol uložený záväzný pokyn. Správca však predal majetok pár dní pred tým, ako požiadal súd o uloženie záväzného pokynu. Podľa § 91 ods. 2 ZKR musí správca na jednej strane speňažiť majetok tak, aby získal čo najväčší výťažok, v čo najkratšom čase, s vynaložením čo

najnižších nákladov, na druhej strane však musí postupovať pri speňažovaní majetku tak, aby čo najlepšie splnil účel speňažovania a dodržal pravidlá speňažovania ustanovené zákonom. Len takéto konanie správcu je v súlade s konaním s odbornou starostlivosťou.

Podľa názoru odvolacieho súdu, zo strany správcu, predajom majetku pred podaním žiadosti o uloženie záväzného pokynu, došlo k závažnému porušeniu povinnosti uvedenej v § 84 ods. 1 ZKR, ktoré je dôvodom na odvolanie správcu z jeho funkcie.

Odvolací súd dodáva, že žiadosť správcu zo dňa 16. 01. 2014 o dodatočné odsúhlasenie speňaženia predmetného majetku (majetok predaný 02. 12. 2013 a 04. 12. 2013) je možné kvalifikovať taktiež ako konanie v rozpore s konaním s odbornou starostlivosťou, nakoľko dodatočné odsúhlasenie speňaženia majetku ZKR nepozná. Nie je preto namieste ani kritika zo strany odvolateľa voči súdu, že súd o dodatočnom odsúhlasení rozhodol až 01.04.2014. Okrem toho súd svojím uznesením č. k. 4K/20/2013-232 zo dňa 01. 04. 2014 návrh správcu na dodatočné odsúhlasenie speňaženia majetku zamietol.“

Vzhľadom na uvedené krajský súd uznesenie prvostupňového súdu v napadnutej časti v zmysle § 219 ods. 1 a 2 OSP ako vecne správne potvrdil, pričom sa stotožnil aj s jeho odôvodnením.

Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť napadnutým uznesením krajského súdu porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda otázky, či rozsudok nie je zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu, ale aj uznesenie okresného súdu, s odôvodnením ktorého, ako to už bolo uvedené, sa krajský súd stotožnil. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí súdov, na ktorých konanie predchádzalo konaniu na súde, ktorého rozhodnutie sťažovateľ napáda, nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku

komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd rovnako považuje za potrebné na tomto mieste spomenúť, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva čl. 6 ods. 1 dohovoru síce ukladá súdom povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, túto požiadavku však nemožno chápať tak, že súdy majú povinnosť dať podrobnú odpoveď na každý argument (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61). Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Okrem iného je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť návrhov, ktoré účastník konania môže podať na súdy, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, zvyklosťami, právnymi názormi a vynášaním a vyhotovovaním rozhodnutí (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra 1994, č. 18390/91). Skutočnosť, že súd neprerokuje každú podrobnosť tvrdenú účastníkom konania, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkou spravodlivého prerokovania veci. Podstatné však je, aby sa neprehliadlo právo účastníka konania byť vypočutý a aby súd posúdil tvrdenia účastníka konania, hoci sa to explicitne neodráža v konečnom rozhodnutí (rozhodnutie č. 10153/82 z 13. októbra 1986, D. R. 49, s. 67, 74). Odvolací súd sa tiež pri zamietnutí odvolania v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Helle v. Fínsko z 19. decembra 1997, č. 20772/92).

Ako už bolo uvedené, skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu

a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a sú v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd sa dostatočne vyrovnal s námietkami sťažovateľky týkajúcimi sa náležitého zistenia skutkového stavu a právneho posúdenia veci. Podľa ústavného súdu nemožno dospieť k názoru, že by napadnuté uznesenie krajského súdu bolo potrebné považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne vo vzťahu k predostretým námietkam sťažovateľky. Bolo nepochybné v právomoci krajského súdu vyložiť príslušné zákonné ustanovenia spôsobom, akým sa to v tejto veci stalo. Rovnako nemožno dospieť ani k záveru, že by bol výklad krajského súdu z ústavného hľadiska neospravedlniteľný a neudržateľný v takej miere, aby v dôsledku toho mohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právne posúdenie sťažovateľkinej veci zo strany krajského súdu (aj vzhľadom na odôvodnenie okresného súdu) je ústavne akceptovateľné a nemá znaky svojvôle alebo arbitrárnosti.

Je potrebné opätovne zdôrazniť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému krajský súd pri interpretácii a aplikácii zákona dospel. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či napadnuté uznesenie krajského súdu spĺňalo požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), rešpektujúc pritom svoj ustálený právny názor, v zmysle ktorého postup všeobecného súdu v súlade

s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi konania v predmetnej veci) nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

Rozhodnutie krajského súdu v súlade so zákonom nemožno považovať za „denegatio iustitiae“. Skutočnosť, že krajský súd v napadnutom uznesení zaujal právny názor, s ktorým sa sťažovateľka nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 122/05). Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd vo svojom uznesení sp. zn. 2 CoKR 83/2014 z 29. mája 2014 takéhoto výkladu či aplikácie zákonného predpisu nedopustil.

Vychádzajúc z uvedeného je preto potrebné sťažnosť v časti namietajúcej porušenie práv sťažovateľky zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.2 K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie predmetného článku ústavy v súvislosti so skutočnosťou, že „... konkurzný súd aj napriek niekoľkonásobným osobným a telefonickým urgenciám s vyjadrením naliehavosti udelenia v čo najkratšom možnom termíne..., nebol schopný udeliť záväzný pokyn, a to ani do žiadaného konca roka

2013 a ani počas ďalších štyroch mesiacov“, pričom sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že správca „... v žiadosti o uloženie záväzného pokynu zo dňa 4. 12. 2013 požiadal súd rozhodnúť do 3 dní od doručenia žiadosti (zohľadňoval urgentnosť veci, naliehavosť uloženia pokynu ešte pred vianočnými sviatkami), avšak táto bola pre súd nezáväzná a pokyn mohol uložiť aj po tejto lehote, čo ale neurobil vôbec“. Okresný súd sa podľa sťažovateľky „... absolútne nevenoval tomuto naliehavému prípadu a vecou sa zaoberal až v roku 2014, o čom svedčí aj dátum jeho rozhodnutia až po 4 mesiacoch (uznesenie sp. zn. 4 K/20/2013-235 zo dňa 1. 4. 2014)“.

Predmetom konania pred ústavným súdom by podľa sťažovateľky malo byť posúdenie, či okresný súd svojím postupom a uznesením č. k. 4 K/20/2013-135 z 1. apríla 2014 neporušil právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené okrem čl. 48 ods. 2 ústavy aj čl. 6 ods. 1 dohovoru v podobe práva na prejednanie veci v primeranej lehote.

Je potrebné poznamenať, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu č. k. 4 K/20/2013-135 z 1. apríla 2014, hoci okresný súd neoznačila v petite sťažnosti za subjekt, ktorý sa mal dopustiť porušenia jej práv.

Časť argumentácie sťažovateľky dotýkajúca sa porušenia jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, ktorá tvorí obsah odôvodnenia jej sťažnosti, sa netýka konania a rozhodnutia, vo vzťahu ku ktorým sťažovateľka žiada od ústavného súdu vyslovenie porušenia svojich práv podľa ústavy, listiny a dohovoru (uznesenie krajského súdu), ale smeruje k pochybeniam na strane prvostupňového súdu. Ústavný súd sa v súvislosti s viazanosťou návrhom, ako aj zásadou *ultra petitem iudex condemnare non potest* s námietkami, ktoré nemajú vzťah k sťažnostnému petitu (sťažnosťou napadnutému rozhodnutiu), nepovažoval za potrebné podrobnejšie zaoberať.

II.3 K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikáť a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa sťažovateľky krajský súd tým, že považoval jej odvolanie za nedôvodné „... neodstránil, ale potvrdil závažné bezprávie vykonané 1. st. konkurzným súdom, a tým nerešpektoval základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces“.

Podľa sťažovateľky „V konečnom dôsledku vydanie napadnutých rozhodnutí bolo odmietnutím spravodlivosti a nie len porušením práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ale aj základného práva sťažovateľa zastávať, vykonávať a uskutočňovať povolanie a hospodársku činnosť (funkciu správcu konkurznej podstaty), a zároveň právo vlastníť majetok.“.

Ako odôvodnenie porušenia uvedených práv sťažovateľka v sťažnosti uvádza: „Sťažovateľ získal do podstaty výťažok vo výške 24 000,- Eur (dňa 13. 1. 2014) teda za 70 % súpisnej hodnoty majetku, čo preukazuje vykonávanie jeho činnosti s odbornou starostlivosťou a rešpektovanie účelu konkurzu. Konkurzný súd uznesením sp. zn. 4K/20/2013-266 zo dňa 22. 4. 2014 zamietol predložený návrh sťažovateľa na schválenie čiastkového rozvrhu výťažku zo všeobecnej podstaty z dôvodu, že ho podal odvolaný správca. Sťažovateľ (správca) tak odvolaním z funkcie správcu úpadcu, Refim s. r. o. v konkurze stratil možnosť náhrady nákladov speňaženia všeobecnej podstaty v zmysle § 87 ods. 2 písm. a) ZoKR a odmeny z výťažku v zmysle § 87 ods. 2 písm. a) ZoKR vo výške 4 728,95 Eur, ktorá mu prislúcha v zmysle § 13 ods. 2, § 20 vyhl. 665/2005 Z. z.“

Z uvedeného vyplýva, že k porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podnikáť a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy malo dôjsť uznesením okresného súdu č. k. 4 K/20/2013-266 z 22. apríla 2014. Okresný súd však sťažovateľka neoznačila v petite sťažnosti za subjekt, ktorý sa mal dopustiť porušenia jej práv. Vzhľadom na uvedené, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv, nepovažoval ústavný súd za potrebné vysporiadať sa ani s tou časťou sťažnosti, z ktorej vyplýva porušenie práv sťažovateľky zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy.

Na základe toho dospel ústavný súd k záveru, že nie je daná možnosť, aby krajský súd svojím uznesením č. k. 2 CoKR/83/2014-335 z 29. mája 2014 porušil sťažovateľkino právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby okresný súd svojím postupom a uznesením č. k. 4 K/20/2013-235 z 1. apríla 2014 porušil sťažovateľkino právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a okresný súd svojím uznesením č. k. 4 K/20/2013-266 z 22. apríla 2014 porušil sťažovateľkino právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť v celej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite sťažnosti.

Odmietnutím je sťažnosť sťažovateľky vybavená v celom rozsahu vrátane jej návrhu na vydanie dočasného opatrenia, ktorého vydanie prichádza do úvahy len v prípade sťažnosti prijatej na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2015